

No 45.

27. gada-

Sahjas Weefis

Ar pascha wifuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Mahjas Weefis isnahki weenreis pa nedelu.

Maska ar pefuhftichanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikumu: par 1/2 gadu — " 85 "

Maska bes pefuhftichanas Riga:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikumu: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bes Peelikumu: par 1/2 gadu — " 55 "

1882

gahjums.

Mahjas Weefis teek isdovis fesideenahm
no plst. 10 sahet.

Maska par fludinachanu:
par weenas flejas finalu raffru (Ptit)-
rindu, jeb to weetu, lo taehda rinda eenem,
maska 8 lap.

Nedalzija un elspedizijs Riga,
Ernst Plates bilsou un grahmatu-dru-
katora un burtu-leetuwē pee Pehtera
basnizas.

Nahditajs. Jaunalahs finas. Telegrafa finas. Gelschleemes finas. Riga. Is Dubultem. Dehlabchate. Kurseme. Tukumas-Wentspils dselszelsch. Lebrbata. Pleslava. Melitopol. — **Uhrseemes finas:** Politicas vabrlats. Egipte. Augsch-Egipte. — Dzihva mirona pedsibwojumi. Polu Schibbi Amerikā. Kumeju audzinachana. — **Peelikums:** Profesora Schmitthena jozigee pedsibwojumi. Breesmigalais brihdis manā muhshā. Graudi un seidi.

Jaunalahs finas.

Nosazijumi par jaun-ustaistitu ehku isleeta-
chanu, islaisti no Rigoas pilfehtas domes fa-
pulzes, 27. sept. 1882. Papildinajot Rigoas pil-
fehtas pagaidu buhwes-nosazijumus, kas issfludinati
1881. g. Wids. gub. avis 77. num., nospreeda:

§ 1. Newenu jaun-ustaistitu ehku neds pawi-
sam, neds pa datai now brihw atdot isleetafcha-
nai, neds ari ekas ihpaschneekam pascham nemt
isleetafchanā, eekam buhwes rewidents now ap-
siprinajis, ka buhwe isdarita pehz plahna un li-
kumeem un eekam no buhwialdes par to now
dabuta leeziba.

§ 2. Kas scheem nosazijumeem strahdahs pre-
tim, tos us foda likumu pamata fakls pee at-
bildibas.

§ 3. Schee nosazijumi stahjabs spehla ar
to deenu, kurā issfludinati. (Wids. gub. aw.)

Preefsch Tukuma-Wentspils dselszela linijas
galigas ismeklechanas, kā „Rischl. Westin.”
nu fino, cezelta komisija, fastahwoscha is schah-
deemi kungeem: preefschfahdetaja N. J. Spi-
kewa, Telgawas, Tukuma un Volderajas dsels-
zela inspektora; finanzu ministerijas lozetta W.
J. Schteina, un inschneera Seredinska, ku-
ram pehdejam ustizeti niwelleshanas un topo-
grafijas darbi.

No Talfes muishas, Grobinas draudse, „Lib.
Ztg” nesen nesa finojumu, pehz kura Talfes
muishas apgalbā, zaur tihshu aisdedsinachanu,
ne-ilgā laikā weens pakal otram nodeguhchi 4
pilditi fchkuhi. „Balt. Wehstn.” scho finu
pehz „Lib. Ztg” pasneegdams, tuhlit issazija,
ka tas buhshot laikam aikal til kahds lauschn
prahthus fahrizinofchs muldejeens, kahdi pehdejā
laikā it beeschi atgadijuschees. Tagad Talfes
pagasta-wezakais, Bruhna lgs, mums apleezina,
ka Leepajas Wahzu awise wehstijuse notifumu,
kas pawisam now notizis; Talfes muishā un
winas apkahrtē now nekahdi 4 fchkuhi degu-
schī, neds ari — gods Deewam — no fih-
schas dedsinachanas dīrdams.” Beigās pag.
wezakais issala to pareisu wehleschanos, „kaut
jel Wahzu awises reis nostahos, laudis ar ne-
pateefahm bresmigahm finahm beedinat.

(B. B.)

Nikolajewa. 1. oktobri tur notikuše afinaina

fadurshchanabs starp 55. reserwas bataljona sal-
dateem un Melnās juhras ekipaschas matroscheem.
Leeta eefahkabs laehda feeweefha deht, kuru
matroschi gribja aishwest libds. Efahkumā ma-
troshci aldsina saldatus libds pat kasernahm, bet
scheem tur peenahza beedri, kuri fowahm flin-
tehm nu usbruks matroscheem. Pehdejee eeskrebja
tuwumā efoschās dselsbodes un pakehra tur,
lo dabuja. Bet saldati peenahza armēnu wai-
raf, tā ka matroscheem bij ja-atwelkohs us tir-
gus pus; jo saldati teem jaw usbruks ar ba-
joneebm. Us tirgus pa tom bij fapulzejusches
libds 2000 lausku. Kuri stahjabs us matroschu
pus, un nu saldati ari teem fahka usbrukt.
Vasinotee preefschneeki gon pеestedsahs klahs,
bet tikai tad spehja apturet nekahrtibas, kad
laudis no tirgus bija projam un saldati noku-
fuschi, tā ka nespēhja turpinat lauschnas. 10
laudis gruhti, dauds weegli ewainoti.

Mastawa. Par kronechani „Rus. Wed.”
dabujuscas finat, ka us plazi preti Pestitaja
basnizai tilshot eetaisiti vagaidu sirgu statti.
Schee stalli buhshot til leeli, ka tur 500 sir-
geem buhshot rukmes.

Kutaiša. Rets gadijums notizis kahdā Scho-
ropanas aprinka fahdschā: 12 gadus wezu pulku
Tschilwaidse falaulaja ar 27 gadus wezu jan-
nawu Klinadse. Pauliba isdarita us bruhtes
radu dsibschās, tadehk ka brughtans bahrenits
un leelas mantas manteneeks.

Tiflis. Is Wanās teek finots: Vasibstama
laupitaja Mahmeda Ali brahlis tika faktis
un tika usbrukuma deht us Bitlisas gubernatora
apzeetinats turets Muschas pilfehtas zeetumā.
Mahmeds ar laupitaju pulku eebruka Muschas
pilfehtā, loi brahlis waretu atswabinat, tomehr
brahlis zibnīnā ar waktnekeem tika nokants.
Mahmeds aishbega, bet nahja drihs atpaka,
waktnekeem, kureem wihsch degunus nogreesa,
paschus aplaudams un tad sawa brahla libki
aishweda projam. Pehz tam wihsch ar sawu
pulku islaupija trihs Armeneeschū zemus, feivas
un meitas pеesmeedams un vihrs aplaudams,
un lopus few libds aisdina. Turku teefas us
Armeneeschū fuhsibahm negreesch nekahdas we-
ribas.

Kihua. No Schanchajas fino, ka tur starp
Anglu un Wahzu kara kugu matroscheem noti-

kuse leela lauschnabs, kurā dauds zilweku tiku-
fchi ewainotti. — Schanchaja ewesta elektrofka
pilfehtas apgaismoschana.

Korea. Dumpja wadons Dain-Kuns, kas ar
Kihneeschēem fasinajees un pebz dumpja apspe-
fchanas zaur Japaneeschū spehleem, bij aishbeh-
dīs us Kihnu, tagad no Kihneeschū Keisara
dabujis pawehli, dsibwot Pao-Tin fu pilfehtā,
netahl no Kihneeschū galwas pilfehtas Pekinas.
Koreas lehnineene now zaur dumpineekrem no-
nabweta, kā to no eefahkumu sinoja, bet isglah-
busfhs un tagad atkal atgrelusfhs Koreas gal-
was pilfehtā, kur ta fanemta ar leelu godu un
gavilefchana.

Telegrafa finas.

Peterburga, 22. oktobri. Wiedrukas-leetu
preefschneeks, firsts Wiasemskis, kas schi meh-
nefsha fahkumā ar fchlu (treeku) faslimis,
tagad fahk atwefelotes. Waloda, lo wihs-
bija saudejīs, nahk atpaka; ari pamirfchā labā
pusē atwefelojabs.

Berline, 21. oktobri. Kehnina pawehle fa-
fauz landtagu us 2. novembri.

Parise, 21. oktobri. Isgahjuschā naštī tika
pefisti dauds dumpineekrem issfludinajumi. Weens
dumpineeks tika faktis. Ari Marseles pil-
fehtā tika islipinati iłudinajumi.

Londona, 21. oktobri. Jaun-eegzeltais Kreewu
fuhtnis (wehstneeks), barons Mohrenheims Lon-
donā atbrauzis.

— „Teims” fino, ka Egiptes waldiba Ang-
lijai to preefschlikumu preefschā likuse, lai Arabi-
beju, bes ka wina teefaschana isspreesta, no
Egiptes israeditu, bet Anglija scho preefschli-
kumu nepeenehmuſe. Differina aissuhiftschanas
deht us Kahiru ari Turzijas waldiba esot no-
domajuse, Turku komifarū suhtit us Kahiru.

Wihne, 21. oktobri. Leelknaß Vladimirs
ir Wihne atbrauzis.

Presburga, 21. oktobri. Presburgas komi-
tate ir Schibdu nemeeri notikuschi. Weena
Schibdeete no nemeernekeem tikuse noschauta.

Konstantinopole, 21. oktobri. Osmanie-or-
dena došchana Kreewu suhtnim (wehstneekam)
Nitidowam teek Konstantinopelē tureta par de-
monstraziju (norahdijumu) pret Angliju. Mc-
kas pilfehtā ir iszehlusehs koleeru fehrga.

Geschäfes finas.

Rīgas rahtē, vee amatu isdalīšanas, par
wezako birgermeisterti eezelts atkal Ad. Hollan-
ders, un par wina weetneelu — birgermeisters
G. v. Böttchers.

Rabagu nasts patversmi no 1. junija 1882
līdz 30. septembrim 1882 apmekleja:

	wihreeschi	feeweetes	kovā
junijā	833	30	863 personas
julijā	1012	39	1051 "
augustā	1095	48	1143 "
septembri	1217	41	1258 "
	4157	158	4315 personas

Wiu starpā bij apakſch 18 gadeem: 301
wihreetis un 6 feeweetes, kopā 307 personas,
un pahri par 60 gadeem: 106 wihreeshi un
13 feeweetes, kopā 119 personas.

Zaurmehrā ik naktē to apmekleja: jūnijā 29 personas, jūlijā 34 personas, augustā 37 personas un septembrī 42 personas.

Tanī pat laikā atraidija 430 wihreeschus un
2 feeweekes, kopa 432 personas, un proti: aif
telpas truhkuma 237 wihreeschus, 1 feeweti;
dsehruma deht 68 wihreeschus; par dauds bee-
schas atmahlschanas deht 111 wihreeschus un
1 feeweti; naudas truhkuma deht 7 wihree-
schus; aif ziteem eemefleem 7 wihreeschus.

Patverfmenečin naudas mafkas par 5 kap. minetōs 4 mehnējchōs fanahza pawifam 215 rubl. 75 kap., jeb par mehnēši zaurmehrā 53 rubl. 94 kap.

Regantiba, kahda no isglichtoteem jaunee m laudim gan naw fagaidita, pastrahdata, là „Rig. Zgai“ fino, aisswalat veyz puudeenaa. Kahdas schejeenes augstakas skolas trihs mahzelki jarvu balto, d'seltenraibo putnu-funi Strehlneeku-dahrsâ rihdijuschi us lehnu stirnu, kas tur waligi skraibajuse apkahrt. Stirnina ašinaina fakodita, un waroni steigſchus tad aisschmaukufchees projam, eelam dahrsa-fargs tos webl spehjis apturet. Vuhtu gan wehlejams, ka wainigee „medineeki“ pee atbilsbibas tiftu faukti.

(Eesuhtits.) Par tirgeem jaw dauds un daschadi ralstits un, ka redsams, ari zik negik pa-nahkts. Tagad kahds wahids par Daugawas plosta tiltu. Pa to eßmu brauzis ar weenu sirgu par daschadahm zenahm. Ar wesmu par 10, 15, 20, ir par 30 kap. Tulkchä par 5, 10 un 15 kap. Kad präfa, kamdehk tas tà noteek, tad muitneekam jaw atbildes netruhksit; reisahm wirsch teiz, ka tulbas dehk, reisahm maifu dehk u. t. pr. Reiß brauzu diwi sirgeem tulkchä no tirgus atpakač. Mani issaida par 5 kap. Zauri, bet manam otram brauzejam präfija 10 kap. Kad waizaju, kadehk par weenu sirgu jamakfa masak, par otru wairak, tad teiza, ka esot (tulkchi) maifi preekschä. Ari man bij tahdi pat maifi, bet tas neko nelihdseja. Peenahza gorodowoj, bet tas bij muitneeka lanti. Wehlak peenahza ari tilta wirsneels (?); nu domaju, tatschu dabuschu taisnibu, — bet nelä. Tas atteiza, ja negribot malfat, lai nebrauzot. Teizu, ka gribu malfat, bet ne wairak par taksi. Tas atmet ar roku un ee-eet fawâ dsishwokli. Man nu nekas zits ne-atlika, ka waj nu malfat, zik präfa, waj muitneelu fuhdset. Teizu muitneekam, ka malfashu, zik präfa, bet lai bod man kwihti, ka tik eßmu malfajis. Bet muitneek neleekahs ne dsirdot. Beidsot tatschu bija paghretä mafsa jamakfa, lai teeku reis wakâ, jo waj tad 5 kap. dehk lai kawejos, muitneek

suhsedams. Tarklaht, zik finams, suhdsetais
gan pahrmakfu dabon atpalat, bet zita strahpe
nekahda muitneeku negaida; 5 kap. atmalkafis,
tas nemi atkal no ziteem 5, ir 10 kap. wai-
raf. Zitadi buhtu, ja muitneeku par katreisigu
pahrsuhdsibu strahpetu ar kreetnu naudas waj-
zitu strahpi. Tad gan farqatos laudis plehj.

(B. B.)

Deriga eetaise. Nibteru eelâ Nr. 4, G.
 Stahl kundse eetaisijuõ „kantori preefsch ralstifchanas darbeem.“ Kantora noluks ir, weenlahet, lai flolotahm kundsehm dotu godigu pelnas darbu, otkahrt, publikai dot eespeebju, parlehtu naudu jo drihsâ laikâ dabut wojadfigus ralstus. Kantors usmekahs opgahbat tulkoimus Kreewu, Wahzu, Latweeschu, Polu, Franguschu un Anglu walodâs, nofchu norakstus, statistikas darbus, kopijas, grahmatu weschhanu, jirkularu adreses, grahmatu katalogus u. t. t. - Tuulit us pirmo usaizinajumu, peeteikuschaahs waitak ka simts kundschu un jaunkundschu, kas wehlejuschaahs minetâ kantori peenemt darbus.

Strahdneeku svehtki. Tapat ka Maſklawas un Peterburgas fabrikas, kas Maſklawas iſtahdētika pagodinatas, fawem strahdneekeem iſtrihloja ſewiſchkuſ ſwehtkuſ, pogabjuſchā ſeſtdeenā ari i chejeenes Kreewu-Baltijas wagonu fabrika da- bujuſe teefibū, fawus iſgatawojumus grefnot ar walſts ehrgli, pažeenaſa fawus strahdneekus. Fa- brikas strahdatawa tani deenā bij pahrwehrſta puſei pa ehdamo, puſei pa dantſchu ſahli. Sable bij jautki puſchkoſa un weefu lihds 600. Uſ- fauzo weſelibaſ Keisara Majestetehm un nodſee- daja Kreewu tautas himnu. Behz weſelibaſ uſdſehra strahdneekeem, direkzijai u. d. un dſee- daja Kreewu, Bahzu un Latweefchu dſeefmas. Ap plkiſi. 8 sapulzejahs strahdneeku ſeewas, mei- tas un radineeki un dantchi fahlahs. Pawiſam bij kopā lihds 2000 zilweku, kas jautri un pa- tihlaſi pawadija laiku, gan danzodami, gan tehrſedami.

Kā ahrkārtīga laika sīhme „Zītgās f. St. u. L.” redakcijai no Akcīzēskalna pēneits osola sars ar jaunām lapām.

Bahrdaugawas želamas konsumia beedribas
leetā numis no Ad. Vigatnes ūga peenabzis schahdas
atfaulkums: Man pafcham Bahrdaugawā efot
ne masums bija jabribnabs pat to finu „M.
B.“ 42. numurā, kur bija rakstīts par dibi-
najamo konsumia beedribu, tapebz ka Bahrdau-
gawā no neweena žilwela no schahdas beedribas
dibinashanas nesla ne-efmu dīstrejīs, nedē arī
lahdam finams, ka no waldbas atvehleka pa-
gaidu darisshanas weeta Tornakalnā, wežā Vel-
gawas eelā Nr. 27.“

Brekschlasijumu leetā. Pahrdaugawas Latw. labd. beedribā mums pēnahkušchi diwi rakstī, weens no "—a —š" kga un otrs no J. Schibas kga. Abus rakstus šeie usnemdamī domājam ūho leetu beiguschi. "—a —š." kgs faka: Pahrdaugawas Latw. labd. beedribā tika beidzamajā laikā no J. Schiba kga 5 garigi preefch-nefumi tureti, kas ihpaschi to luhkoja isskaidrot, ka apustuki zehlufchees, sawu draudsi jaw dibinajuschi un ka 1000 gadu meera walsts drihsūmā gaīdama. Uf to es winam fabku preto-tees. Bet wiensch ir „Mabj. Weesa“ 42. num. sch. g. pret mani eefuhtijis deesgan prasti fatahdītu rakstu, us kuru fmalki jo fmalki celai-tees es turu apakšch fawa goda, Lai jaw peeteek apakšchejee pēsibmejumi. Pahrdaug. Latw. labd. beedribas preefchnezzibas lozelkus: W. Altberg, C. Ferber un A. Schlefer kgas es waru

peefault par leezineekeem, ka Schiba lgs nebij
wis ar schihs beedribas preefchneezibu — lai-
zigu un garigu preefchneezumu dehf — ta wet-
nojees, it ka tee nahktu no beedribas puſes, bet
wirsch bij tihri ka fweschineeks beedribas sahli-
tikai ihrejis (par 3 rbl. f. par stundu) us wairak
fwechtdenahm — preefch tikai „garigahm pa-
mahzifchanahm;“ par laizigeem preefchmetumeem
bij jaw preefch wina no beedribas puſes us
fahkts runat. Tahlač waru augſchā mineios
fungus peefault par leezineekeem, ka Schibas lgs
ir kahdas jaunas ſektes, t. i. apuſtu-draudſes
Lozellis, jo wirſch ik reis us faweeem „pamah-
zifchanas-wakareem“ Bahrdaug. Latv. labd. be-
dribā ari pahrdewa ſchihs ſektes grahmatač.
Wehl es minetas beedribas preefchneezibu pe-
fauzu par leezineezi, ka 10. oktober ſch. g. u
Schiba lgu „pamahzifchanas-wakaru“ nemas nebij
100 zilweku kopā, bet tikai lihds 50 un ka es
ſchinī walara ne aiginats, nedz ari atſinos klah-
buhdamo preefchā, ka es par wina mineahm
„pamahzifchanahm“ nepateefibu buhtu raffijs.
Ar Schiba lgu tahlačs ſtrihdindōs celaisteeb
par ſpihdofchu un radofchu gaifmu, un ziteem
lihdsigeem finatnigeem preefchmeteem, man prahs
nenefabs.

Schibas fgs raksta tä: Manā isskaidrooleenā par Pahrdaug. Latw. labd. beeidribā no manimtureeteem preekschlaſijumeem fh. g. „M. B.“ 42 num. otrā flejā 55. un 56. rindā no ang. fhas, — teizeens: „Täpat ari nepeederu ne pei kahdas apustuku draudhes,“ manā manuskriptā nebuhit ne- atrodahs, bet drukā mifejotees eelteezek.

II. F. Schwarzhoff kungs, laukfaimnežibas
maschinu fabrikants Riga, bes fudraba medales
Maslawas iſtahdē, dabujis ari no laukfaimne-
zibas maschinu un riħku wehrteſchanas komiſjōs
(Petrowſtas laukfaimn. akademija) fudraba me-
dali — par arkleem, ihpafchi Nr. 7, kas labi
ſtrahdā weegla ſemē (ſmagā tikai wideſi) un na-
dahrai.

If Dubulteem raksta „Itgai f. St. u. L.“ ka peektdeenas wakarā tur isdarita eelaufchanahs Rueza willā. Minetā veenā ap pulksten 8 wakarā fahds Dubultu eedfihwotajs gahjis garam gar Rueza namu un dsirdejīs ehrmotu trolfni. Melledams, winsch pahrleezinajees, ka pee nama leelajahm durwim strahdaja dselssstangahm. It kluſu winsch aiffsteidsees pee zimermana Dumper un kopā ar to us poliziju, kur laimigi fastapo bruguteefas komifaru Felbmani. Wehl fahdu peenemdami valthgā, wini dewahs turp us Rueza namu. Sagli behga, bet 2 tika fakteti. Sagli, pawifam 5, bij strahdneeki if Krafnajas Gor-kaſ un tanī pat wakarā wehl if Rīgas atbraukuschi Dubultōs, kur eepreekschu krogā eemetuſchi pa fchnabim un steigſchus tad gahjuſchi pee darba.

Par usbrnkuu baronam Meyendorffsam „Rig. Ztga“ paſneids tagad tuvakas finas. Baron Meyendorffs 9. oktobra rihtā vlkst. 7 isbrauzis weenjuhgu ratōs, blakus kutscheerim fehdedamē, no Rankas pa želu us Palfmari. Septinas werstes nobraukuscheem, is lahda kruhma, 30 folu tahtumā, tikuſe us wineem no pakatas iſſchauta flinte, kuras lode ſkrambajufe drusku barona fahnus, iſſkrejhiufe tad zaur roku un faploſijuſe ari kutscheera uſwalku. Satruhzees kutscheeris ſirgu tuhlit pagreesis kahdu fahnu zelinā un tā nowedis fawu eewainoto fungu us muſchū. Schauto lodi, kura bijuſe loti leela, wehlaſ atraduſchi lokā. Schaufchanas eemefis neſt namā.

Ahdaschu drandsē, Ases muischā, nakti no 10. us 11. oktobri, 8 tehwinti eelausahs muischās rentneeka dīshwolli, kamehr wina pascha un wina feewas nebija mahjās. Sastutuschi un fāsehjuschi mahjās laudis, tee atlausa kūmodi un isachma 175 rbt. naudā, daschadas selta un fudraba leetas un labakabs drehbes. Skahde buhtu warbuht wehl leelaka bijuse, ja rentneeks, pahrbraukdams mahjās, nebuhtu laupitajus istraujejis. — Kamehr wihs palika pee siro, feewa gahja eelschā puissi suhtit, lai siro nojuhds. Bet pee durwim wina dabuhn gruhdeenu un sīteenus, tā ka eellegdama pakricht. Wihs steidsahs kākt, kāvūs weenam tehwinam ar koku pa galwu, tā ka tas pagahschahs pee semes. Ziti laikam domadami, ka wineem wairak usbruejeu nēka weens, laischahs ar eeguhto laupijumu projam kruhmōs. (B. W.)

No Jekabpītates. 1. oktobri topa no schejeenes tā fauzamā leelsā schipizku fabrikā leelakā dala strahdneku no deenasta atlaista, kuri par neeka algu wihs wasaru strahdajuschi tai zeribā, ir seemā, kad wihs petnas awoti aissaluschi, darbu un pahrtiku baudit, kā ari fabrikas preefchneegiba schopawasat folijuise. Loti behdigi, ka muhsu darba dwejji strahdneku kārtu til mas eewehro, bet weenumehr suhdsahs par winu neustizibū, nepaklausbu, flinkumu, paschi schos par tahdeem pataisidami. Ko nu lai schē bes darba un pajumitas palikuschee eefahl? Wini jaw newar kā lahtschī sawas kēpes suhdsahs seemu skutā nogulet, bet ir pēfpeestī no zitu krahjuma kaut kāhdā wihsē pahzeest. Truhkums lausch dīselī un chd pat sawus behrus, tā tad ari wihsu nekahrtibū zchlons, par krahm tagatnē daschi til dauds suhdsahs, newar wihs pee ihste-neem Latveescheem, bet zitur kur mellejams.

Ubagu fabrikeereeschana eet tē ari atweenu us preefchū. Nakti no 4. us 5. oktobri topa jaur sahga plīshchann weens strahdneeks fasframbats. Sahga sobi bij tam zīslu un fahnus bīfīmīgi faplosifuschi. Nelaimē notiūse jaur nekreetnu usraudsbū, jo sahgsi nebijis deesgan stipri us sawas afs nosiūprinats. (B. S.)

Kursemes gubernas karaklausibas komisija is-fino gubernas avisē, ka rekruschi pebz peenemšanas war tilt atlaisti mahjās, bet ka wineem 18. novembri bes atraušchanahs pee weetigā kāra aprīnska preefchneeka atsal jaapeeteizahs apakschā minetās fapulzschonahs weetās, kur tad tīls preefchirkī saweem pulkeem un proti:

Jelgawas un Baufkas apr. rekruscheem — Jelgawā; Tukumas un Talsu " " — Tukumā; Kuldīgas un Ventspils " " — Kuldīgā; Aisputes un Grobinas " " — Aisputē; Jaunjelg. u. Ilukst. apr. rekruschi. — Jelobītātā.

Kursemes ritterschafte bija issuhitijuse Jelawas seminarjas skolotaju Rades ligu us Wahziju, eepashtees ar tureenes skolotaju seminarjahm. Tagad Rades kungs ir atkal pahrbrauzis mahjās no sawas zeloschanas un Jelawas ap-gabala skolotaju fapulzē, kas notureka Dschuhkstē 5. un 6. septembrī, dewis finojumu par sawu zelosjumu un eewehrojumeem ahrsemēs. „L. A.,” kas aprīsta minetahs fapulzes dārīschanas, pā-fneids finas par Rades zeloschann jaur Pruh-siju un Wahziju. Jaw preefch diweem gadeem Kursemes muischneebi suhthja tagadejo Jelawas seminarjas direktori Sadovskiy ligu us Pruh-scheem un Wahziju, ar tureenes seminarjahm eepashtees, lai finatu, kas pee Jelawas seminarjas buhtu pahrlabojams. Mahjās pahrnahzis, wihsch zehla seminarjas kuratorijai preefchā, ka starp dauds zitahm pahrlabofchanahm ari wa-jadīga tāhda skola, kur apakschā ihpachā slo-

lotaja usraudsbās un pamahjīschanas seminaristi skolenus mahza, jo Wahzija esot eetaisitas tādas mahjības skolas (Übungsschulen) pee it wi-fahm seminarijahm. Kursemes ritterschafte dewa 400 rublus, lai Rades kungs eepashtos ar mahjības-skolahm Pruh chū un Wahzijas seminarijās. Rades lgs aisseloja 12. janvari un pah-nahza mahjās 3. augustā. Wispirms usturejees Rīhta-Pruhfījā, Karalenes seminarijā 10 nedelas. „Wihsas seminarijas, kā apmekleju” — tā Rades lgs stāstija — „ir stātas un prahwas ekas ar wiſadahm wajdsibahm us to labalo eetaisitas. Tur ir leelas sables preefch fapulzehm, muiskas un wingroschanas istabas, 3—4 ehrgeles uu ari tilpat dauds flāveeru preefch spehlet mahjīschonahs; tur ir bibliotekas, daschadu stāhdu un augu, nedīshwu swēhru un putnu krahjumi u. t. j. pr. Trepes no schibera un ar gumiju pahrwilktas, durwju drīkci no misina, istabas ar wentilatoreem, kas gahdā par tīhru gaifu. Kārā seminarijā ir 90 seminaristu un mahjības-skola ar 2—3 klāfēm; til Halberstātē ir 120 seminaristu un mahjības-skola ar 8 klāfēm. Leelakā dala seminaristu mahjābs us krons mak. u. Kāram teologijas kandidatam, kas grib palikt par mahjītāju, wojag 6 nedelas seminarijā, kā weesīm, klausītēs. lai ar skolas leetahm labati eepashtos.” — Par leeldeenahm Rades lgs, Neiņgsbergā (Karalautschōs) buhdams, apīlatijes wihsas eewehrojamakabs weetās, un ari to pilī, kur Pruhfījū Lehnikus krons. Tad, apmeklejis Osterodes un Marienburgas seminarijas, dewees us Berlini, kur usmeklejis senako Saldus chrgelneku D. Schepely ligu, kas pee flāvenā flāveeru spehletaja, ēhrliche grib palikt wehl kreetnaks flāveeru spehlefchanā. No tureenes Rades lgs stādsees us Halberstāti pee flāvenā paidagoga un seminarijas direktora Dr. Nehra, kur palīzis 3 nedelas. Nehra paidagogiske rakstī kāram skolotajam buhs pasibstami; wina audsingchanas un mahjības metode top tōti zē-nita, un Halberstātes seminarijas mahjības skola peederot pee tāhm wišlabakajahm. Tadehi ari nahlot dauds skolas drangu no Wahzijas, Austriajs un dauds zitahm Ķīropas valstīm, Nehra darbofchanos aplūkot un mahjītēs. Skopā ar seminarijas skolotajeem un seminaristeem Rades lgs zēlojis 3 deenās pahr Harza kālneem; tad gahjis us Weisenfēses seminariju, apzēlojis Ķīringes valstīs, apīlatijis Reines upes jaikumus un — tad greezes atpākat us dīmteni.

No Rāknamuischās, Waltskīs, kāhds korepondents dod „L. A.” kott behdigu bildi par tureenes lausku dīshwi. Winsch rakstā: 27. septembra valara tāpa muhsu Āejas krogā pa-strahdats bīfīmīgs darbs. Minēta deenā tīka notureks Skrundas gada-tīrgus; us scho tīrgu mehds muhsu un wihsu Skrundas apgabalu laudis pulzētēs. Wišwaikā tāni eet gandrihs wihs jauni zīlweki, newis kā virkt — jo virkt tur newar neko raschenu dabut, kā ween brangus lopus, — bet weenigi iſlūstētēs un ar draugeem fatiktees. No tīrgus mahjā nahldami, jaunee preeka mīhlotāji mehds arweenu wehl iſlākī kāwetēs sawu pagastu krogās, tur danzot un daschs ari ar stiprem dīshreeneem eefildītēs. Tā tad ari muhsu Āejas krogā esot bijis pilns ar tīrdeneekeem. Āejas krogā ir kāhdas J. Sandbergenes ihpachums; bet schi ir sawu kīstīgo goda-wahdū fālīkojuši kāhdam Schihdam, kas tē nu nabadiņā wihsē sawas rebes tāifa. Ka Schihds prot laudis jo labi peesabinat — palikt un kāwetēs, schuhpot un plīhtet, — kā jaw wihs, kur Schihds ronās, — ir ari schētan no fewis protams. Tīrgus valara kāhds

puiſis schi krogā preefchā tīka nodurts kākā ar nāsi, tā ka drīhs bija pagalam. Tāhds bīfīmīgs darbs pee mums gan nelad nebija pa-strahdats. Ka mehs buhtum pawīsam nemahzīti laudis, to newaretum sagit; bet alla tūmība un kāhīlija aplākījīs pee mums wehl deesgan laudis. Muhsu puiſchi un meitas, un ari wehl dauds ziti, ir wehl leeli krogū mīhlotāji. Diwi krogī un abōs Schihdu schenketi, ir muhsu pa-gastīnā. Sīwehtdeenās ir krogī pilni ar schuh-pāhīm un krogā brāmaneem. Newēna sīweht-deena gandrihs ne-aīset, kad weenā jeb otrā krogā neteek aīstītēs — bīfīmīgi kāujo-tees. Jaw pēhrajā gadā tīka kāhdi ar noschā duhreeneem fabaditi un ar puhlehm ween isahr-steti. Kaufchanahs now rimūfēs un atreib-chanahs now beigufeess. Kamehr muhsu krogās nebij Schihdi par schenķereem, tāhds bīfīmas nelad nenotika; bet tīlikīds Schihdi eeradahs, tuhlt kā nahwes tehle, eeradahs ar wineem lihds plīhteschana pa sīwehtdeenahm un bīfīmīgā kāu-fchanahs. Pee tam wehl tad galā peewēsojāhs kākt prahwaſchanahs jeb teefaschanahs. Dasch-reis Schihds suhds, ka trauki fāplehsti, dasch-reis paschi kāwahlschī zīts zītu; bet tad par magarīschahm fālīhgāt un dīzr pee Schihda atkal. Tā eet gadū no gada. Muhsu puiſchi pamet krogās wihsu sawu loni; — zītam now ne filta apgehrba. Kad tāhdi newar wairs nēka darit, plīki un parahdōs eestigūfīchi, tad mēlē few tāhdu lihgawinu, kas fāhī paltrākūs fāhūdinat un parahdus deldet. Ka tāhda laulība now sīwehtīga, ir jaw protams; bet leelaks posts ir pee tāhda laulības — behrīem, kas usaug bes rabtnības, mīhbestības un — tīzības.

Tukumas-Wentspils dīselszēka līnijas topo-grafīkas wilfchanas wādischana ustīzeta insche-neeram Serebinšķim, Rīgas-Dinaburgas un Di-naburgas Wītēšķas dīselszēku iņveltoru pālīgam.

Tehrītā, kā weetigāhs awīs fino, schimbrīscham atronahs tschētri senatora-revidēntu cerhdri: hōfrats Poppows, hōfrats v. Rothasts, kollegiju aīforis Gafšmanis un gubernāsekretārs Sibins. Minētē fungi usfākūfīchi weetīgo tēsu revidēschānu un no plīst. 11—12 preefch pāsdeēnas peenem lihguma rakstus.

Pleškawas gubernā, kā eelsch „Nov. Wr.” lafams, semneku fāmneezīga buhīschana esot ne wihsai teizama. Tā Pleškawas aprīnsi pagājīvīchā gadā dauds semneekem 2/3 dālas lopu tī-kāschas pāhrītās. Dokatowas draudēs, kurai ne wairak kā 5000 dwēhfelu, 309 semneeki bei-gūfīchi sawu fāmneezību, atdewuhschi semi un tad, pebz ehku pahrdoschanas, dewuhschees projam. No wineem 71 familijs aīsgābja us Holmas un Toropezās aprīneem, semi nomat; 58 familijs aīsgābja us Peterburgu un zitahm pil-fehtām mīklet pēlnas un 80 familijs — pa-līka pāfti par nabageem. Zītās draudēs ne-esot labak. Tas noteekot aīs wihsai leelas trub-zības starp semneekiem.

Melitopole. Sīhīlīmus par pasta aplaupi-juma useefchanu kāhds korepondents fino „Jūs-čiņi Krajam,” ka laupitāji scho nosegumu bija nodomajūfīchi jaw schā gada pawāsari, bet aīs eemefleem, kā nēspēhīfīchi pahrspeht, to atlikūfīchi us labaku laiku. Pa sawaru wihsi dewuhschees darbā pee skrimas fabls esareem, un tīkai rūdenī, kad atkal fatikuschees, atgāhdaju-schees sen nodomata darba. Postiļonu nosīta un naudu isdalīja: latīs dabuja 160,000 rbt. Weens no laupitājiem tad nogāja pee kābda bagata Tatara, wahdā Dublikonowa, bet otre abi us Melitopoli un no tureenes pa dīselszēku us Simferopoli. No tureenes tas noseedsneeks,

Kuru wi&pirms apzeetinaja, bahrdu nodaīnees un
drehbes pahrmainijis, atgreesahs atpakaļ uz Me-
litopoli un tad uz to pāschu fahdschu, kur dzīh-
woja Dublikanovs. Dzehrumā winsch tur na-
bagu latīnus apdahwinaja ar naudu, līdz 100
rbt. winu starpā isbalīdams. Apdahwinato
starpā ari atradahs fahds puika (Krimas Tatars),
tam leeta ne-islīkabs ihesti teizama, winsch sinjora
fawam fungam un tas atkal fahdschas weza-
kam. Dublikanova namā fakhra noseedsneku,
kas ari tuhlin atsina fawu wainu un ari isteiga
fawu līdzbeedru wahrdus. Atgreeses uz Me-
litopoli, noseedsneeks bij nopirzis kasti, tani celi-
zis fawus 160,000 rublus un tad to aprazis
jaun-istraktā Tataru kapā. Winsch fihki apfih-
meja kapu un pats to wehl usraka, un tā
160,000 rbt. dabuja rokā. Minetais puika bij
dabujis 2 pēzrubliu gabalus, no kureem wee-
nam truhla stuhra, kas bij valizis paketā, tā ka,
stuhi pēleekot naudas gabalam, abi gabali pil-
nigi faktūta kovā un zaur to peerahdijs, ka
nauda, ko atrada pēc noseedsneeka, bij teescham
ka, kas nolaupita pastei.

Ahrēmes sinas.

Politikas pārskats. Pēbz daschadahm Wah-
zijas avisehm spreeshot, ir ūchahdas finas pa-
fneedsamas par Brūbūjas landtaga wehlescha-
nas panahkumeem: Pawīsam ir eevehleli 433
weetneeki, kas pēbz fawahm partijahm noschē-
rahs ūchahdos skaitlōs, proti pēc ultramontanu
partijas peeder tāhds 100, pēc konservatiwu
(wezlaiku aissahwetaju) partijas tāhdi 130 un
pēc zitahm brihwprahīgahm partijahm tāhds 200
weetneeki, ja wiſus pēc daschadahm brihwprah-
īgahm partijahm peederigos weetneekus kopā
faſlgata.

Par Franziju runajot jašaka, ka Franzuschi awises daschadas domas iſſaka par gaidamo politiku Franzijā. Žil tablu ſchihs domas uſ pa-teeſibu atbalſtahs, to redſefim turpmak, ſchim brihscham tikai gribam peeninet, ka Gambettam aikal gaidama ſwariga loma Franzijas eelschimes poliſitikā.

Italijā tagad noteikahs tautas-weetneku wehlefchana jeb zelschana pēz jaunem wehlefchanas likumeem un tapehz ta isdaramia ar leelu peedalischanos no tautas pufes, bet zaur leeleem uhdens-pluhdeem, kas daschus Italijs apgabalus peemelle, schahda veedalischanahs teek daudskahrt traugeta. Bet tik dauds ari tagad paredsams, ta pēz wehlefchanahm brihwprahktigo partija daubus mirstolu.

Spanijas ministru preefscheels noturejīs ministru sapulzi, kurā wijsch sapulzei isskaidroja, ka Serrano (brihwprahktigo partijas vadoniē) fawas partijas riblofchana efot deesgan ceweh-rojams un ministreem wajaga buht usmanigeem un iſweizigeem, lai mineta riblofchana wineem nefagahdatu krischanu, proti, ka wineem buhtu ja-atkāhpjabs no faweeem amaleem. Is scheem wahrdeem redsams, ka brihwprahktigo partija Spānijā tagad duhschīgi strabbdā.

Rūmenijas tehnisch, pats valstisweetneku
sapulzi atklahdams, tureja tā fauzamo trona
runu, kurā winsch issazija, ka Rūmenija ar zi-
tahm valstīm stabhoti draudīgā satikschāgā un
ka Rūmenijas eekshīgā politikā viens efot pe-
nahkamā kahrtibā. Zitadi naw nēkas swarīgs
no trona runas peeminams, kas sīhmetos u
politiku.

Par Tunisas walsti tunadami waram schim
brischam pasneigt schahdas finas: Behz nelaika
Tunisas beja Mahmuda Sadika nahwes wina
weeta nahza par Tunisas beju wina wezalaïs

brahlis Sidi Ali. Sidi Ali jaw 65 gadus
wegs un ne zaat fo ne-isschikrahs no fawa
nelaika brahla; wisch buhs Frauzeugsheem tik
pat pallaufigs fa Mahmuds Sadiks. Tureenes
Franzuschu waldbas weetneeks Kambons noweh-
lejis jaunam bejam laimes, no kam redsams,
fa starp Franzuschu waldbu un jauno beju pa-
stabiw pilniga weenprahiba.

Kurdu ſcheiks Obeidulla, kas beidsamā laikā bija iſzēblis nemeeris pēc Persijas roheschahm, tagad atkal padenees Turku valdibai. Wiſma- ſkais to sultans pats iſfazijis farunā ar Serbu- ſuhtni. Sultans fazijis, ka Obeidullam eera- dita Mosulas pilſehta par dīshwes weetu, un- ka wina dehls teekot wēſis us Konſtantinopeli, kue to tureſhot par kihlu.

Leelee uhdenspluhdi Tiroles deenwidds. Ti-
roles semei va otrai reisai usbrukufchas pluhdu
breefmas, kas gruhti veemekletai semei daabds
posta pastrahdajufchas. Breefmas ir leelas, kahdā
atrodahs appluhdufschees semes gabali ihpaschi
gaur to, ka naw eespehjams, tureenes apdrau-
detcem eedfishwota jeem pasneegt wajadfigo pa
lihdibū.

Kad septembra mehnēsi upes (Mienza, Eifaka, Eifsha) fabla uspluhst un winu eetekas fahla dambjus isskalot, tad eefahlamā isskalofchana dambjeem neko dauds newareja flahdes padarit, tapehz ka tureenes laudis isskalotahs weetas ūteidsahs tublit islahpit. Bet schahda islahpi- schana tikai ihſu laiku spehja isskalofchanai pre- totees, pluhdi tika arweenu leelaki, dambji tika arweenu wairak isskaloti, lihds pluhdi waires ne- bija uſtrami, kas dambjus bija beigās isska- lojuſchi.

Kad ihsumā fawelkam awisħu finas par minn-neteem pluhdeem, tad wara m-pastnot, la wi-pirms tanī apgabalā staryx Briksemi un Bozeni, kur Għisakas upezz zaur tef, uhdens-pluhdi leelu postu pastrahdajus-fchi. Leelzel iż-żgħix u d-selbszel dambji ir-isskaloti. Ari Ħt-Sħax is-pes apgabalā ir-pluhdi leelā meħrā u-spluhdu-fchi. D-selbszel libnija staryx Trienti un Lawiex ir-til-tahlu ap-fkahdet, la par-winu wairiex newar braukt u latru aqumirkli wehl leelaks posis gaidams. Kabdu postu uhdens-pluhdi Trientes apgabalā pastrahdajus-fchi, par to wehl tru hkifxi fihha fuu, bejn la f-kahde nebuhs masa, tas-pats par-żejjew f-fotu.

Schini rudens laikā fchee uhdens. pluhdi weh
zaur tam jo breefniigaki, ka chku muhri no uh-
dens ismirkuſphi, ta ka aif leela mikluma tu-
zilweki newar eelschā dſihwot, bes ka tur ja-
ſlimitu. Tahdā buhſchanā katra m protamis, la-
appluhduſchu apgabaluk laudim leels posis a-
dſihwoſkleem, wini nesina, kur nomeslees.

Egipte. Arabi-beja aifstahwetajeem eftot ro-
kas dokumenti, kas peerahdot, ka sultans un-
Turku waldiba ari lara laikä usturejuschi fait
ar Arabi-beju. Ta pilnigi teek peerahdits, ka
sultans ar Arabi-beju fasinajees, tad lara-tees
newarechs atsübt Arabi-beju vgt dumpineelu.

Arabi-bejs zaur fawu aissahwetaju issfazijis
Egiptes un Anglijas waldbahm, ka tas patē
wehlotees aissah Egipti us muhschigeem laikem
Tahds laikam ori buhs spreedums. Daschi do
padomu, nemas tahtak neteefat Arabi-beju, be
to tuhslit israidit, jo zaur teesafshanu nahkscho
tik daschas Turku sultanam nepatihlamas leeta
pee gaismas. Weena no sultana wehstulehn
pee Arabi-beja jaw pahrtulkota Anglu walod
un nodrukata Londonas awises. Schini weh
stule sultans pats skubina Arabi-beju, turpina
fawu dorhu un pretotees Muskeem ar aerotfieam

Augsch-Egipte un Darfurā jaw ilqaku laik

Ieeli jukumi zaur ta faukto melu praweeti „Mahdi.“ Egiptes waldiba daschkaft issuhitijusi pret winu kara-pulkus, un jaw waialk reises sinoujusi, ka melu praweetis fakants un nonahwets, bet weh-lak arweenu israhdijees, ka tas wehl dsihws un swabads, un ka winam stipes peekriteju pulks, kas winau tur par ibstu praweeti. Tagad no otras puces ari „praweetis“ naw tahlat tizie, kaut gan daschu reisi sinoja, ka tas fakawis Egipteeschu pulkus un jaw tuwojotees Kartumai (pee Nila). Tagad nu atkal atnahkuji sina, ka melu praweetis 3. (15.) septembri fakawis un isnibzinajis kabdu Egipteeschu kara-spehlu, kas skaitijis 7000 wihru, un pee tam peedel klahrt, ka tas atkal tuwojotees Kartumas pilseh-tai. Waj tas schoreis tiks tablat, nela agrak, wehl nefinams. Gewehrojot tagadejos jukumus Egipti, un ruhgchanu pee Arabeescheem, gan waretu notilt, ka tas fakrahj stipraku pulku un dodahs us Widus-Egipti. Pee tam wehl ja-eewehro, ka 31. oktoberis (12. nowembris) schi gada preefsch muhamedaneescheem buhs eeweh-rojama deena, jo winu sahffees jauns gadufintenis (pehz muhamedaneeschu laika rekino). Wisi muhamedaneeschi gaida schai deenâ so fivari-gu. Jaw labu laiku pee teem isplatiyushahs domas un walodas, ka minetâ deenâ rabijschotes muhamedaneescheem jauns praweetis, kas pahriwareshot muhamedaneeschu eenaidneekus un pazelschot muhamedaneeschu waru augstati, nela ta kaut kad agraki bijusi. Kabdu laiku dasch domaja, ka schis praweetis buhshot Arabi-bej bet kad schis no Angleem tika fakants un sowangots, tabdas domas issuda. Tagad nu muhamedaneeschi domâ, ka „Mahdi“ Augsch Egipti, waretu buht gaibitaish praweetis. Turki sultans leekot sawâ pili zaur farveem swaigshun pratejeem isluhlot swaigines, waj no winah newaretu isdabuht, kas buhshot jaunais praweetis. (Pee ne-attihstithm austruma tau:ah pastahw mahnu-tiziba, ka is swaigsnehm waro isdabut sinas par nahlamibu.) Sultans zero ka astrologi (swaigshau tulki) isfludinashot win-paschu par jauno praweeti. Laikam „Mahdi“ Augsch-Egipti minetâ swarigâ deenâ isfludinashewi par muhamedaneeschu praweeti un wie waldeneeku. No tam waretu pee wieme muhamedaneescheem ieltees seela ruhgschana.

Dishwa mirona peeddishwojumi.

Ar pahleekem galwas darbeem aplkauts un
puhledamees tos noweikt, es saflimu ar brees-
migu karsoni, tas ihfâ laikâ manus spektus
savaloja. Bet ehrmotti! Jo wairak man mee-
fas spehki issüka, jo siipraki tika mani gara-
spehki un nekad nebiju issizes tahds gara-
spehzigš, tahds tagad, tur mani meefas speh-
bija kluwuschi wiswahjaki.

Biju fasnedsis flimibas zela-juhtas, ko ahtes nosauz par kriši. Sawadas juhsmas man pahrnehma, wiſadi burivigi mahai un mudiman parahdijahs un lamehr manas meeſapanti krampjös raustijahs, manas ausis iſlitahedſiedot pehrkonu brefmigi rubzam un negaſifauzom un ſwelpjam.

Wiseem eespehjameem spehkeem nopehleq
usturet aisejoscho dsihwibu, tomehr mani prah
arweenu wairak suda, libds padewos ne-isfalam
nespehjibā, kas nemas naw til breefmigi fajuh
tama, — es paliku bes apsinas.

Kad atmodos, tad wiss bija aplūkis, it la
kapa klusums ap mani lidotu. Wiss meešā
fajutu fawadu weeglumu, fabves un mulsdi bi
ijsuduschi un mani jūshanas prahti un gar
svehki nekad nebija bijsuschi aagischi un
dsib

wali, tikai azis nespēju atwehrt, redset newareju.

Schini azumelli ahrste pee manas gustas
peenahza; es dsirdeju winu fakam: "Wintsch
fawu gaitu beidsis!" Te mani ar palagu apse-
dsia un mani peederigee eefahka raudat fchnul-
stedami.

Ropuhlejos pakustetecēs, bet man tas ne-īsde-wahs; skaidri nomeniju, ka nedē mehli, nedē zitukahdu pantu nespēhju vazelt.

Garā paredeju wifas gaīdamahs mokas un
kahs eedomadamees lihds beidsawam issamifos,
tomehr yakustetees nefvehju, manas meefas bija
kā notirpuschās, it kā buhtu faistitas tuhko-
fchahm neredsamahm saitehm.

Otrā deenā mani kā likki eegehrba un tā
trihs deonas paliku iſſlīts. Va ſcho laiku nahzo
mani apraudſit beidsamo reisu mani draugi un
dſirdeju daschu pebz manis schehlojamees, pat
lehnam raudam. Es miſu dſirdeju un pilmgi
ſapratu, tomehe mani lozelli valika nekuſtami,
it kā dſeſchds eekalti — es biju meesigi mireis,
bet garigi dſihwās.

Zetortā deenā mani nodewa lihku neseheem,
kas ar mani rupji apgahjabs; mani schaurā
fahrkā eespeesdami, wini man ar zelu galeem us-
krushtim usmetahs. Es fajutu breefmigas fab-
pes, tomehr eekleegtees nespēhju, lai gan wifem
spēhleem fanchmos — biju dsthws mironis!

Dīrdeju sahru ainsaglojam. Kātēs ahmura
sīteens kā pērkona spēkerei manā sīdi atšķi-
neja. Ne-iissakamas fchauſchalas mani tagad
fagrabba, es pilnīgi apšinoš fawa gaidamā
līktena!

Kad buhtu eespehjis eekleegtees, wiismasakaid
eeklungsteees, lai mani dsirdetu! Bet welti
Manas fruktis, mani lozekki, bija it kā fa
Ineebti misu stangahm fchaurajā sahrlā. Ne
buhtu domajis, fa tayahdas mokas zilwelku firde
spehji pahrzeest.

Drihs maniju, ka manu sahru uszehla uj
lihka rateem, kas sahka braukt, lihds pee kap-
fehtas peectureja. Wehl reis pamehginaju esfaul-
tees, bet welti! Es maniju, ka mani no rateem
nozehla un us kapa weetu uslika.

Dſirdeju ſawu labako draugu pēe mana fahrka
beidſamos atwadiſchanas wahrdus runajam, bei
dſamee wahrdi, kas ſchini muhſchā manahm auſim
atſkaneja!

Sahru celaida semē, smilkshu faujas norih-
beja krisdamas us sahru wahla, sahka smiltis
schlikelet, es biju — dñishws aprakts! Schirte
no dñishwajeem zilweleem, beigts us muhšchigeem
laikseem!

Tagad newaru wairs prahṭā apkert, ta schahdu
brihdi eſmu pahrzeetis, ta ne-eſmu garu iſſlai-
dis aſ bailehm, brefsmahm un schauschalahm
— bet pastahſtſchu ſawus peddſhwojumus
tabkali.

Bik ilgi tä kapā esmu gulejis, to ne-atminos. Domaju, ka nahwes brihs brihs eestabfees, noslahvſchu aif gaifa truhkuma. Aplamas žeribas! Pamiruſchahm meefahm laikam newjaiga gaifa.

Peepeschi fadſirdu dobju trofni. Ne-iffala-
mas bailes mani pahnem. Waj jaw tahrpi-
nah, mani dſihwu fagraust?! Bet brihs prahda-
gaiſchums pahrſpehj bailes: no tahrpeem newar
iſzeltees tahds dobjais trofniſ un ſchis dobjais
trofniſ manam ſahrlam arweenu wairak tuvo-
labs. Mans ſahrls teek if kapa iſzelts un aif-
neſts, beidsot ſahrls nolſts, es if ſahrka iſnemts
un us aukſtu almena gribdu noguldits (jo al-
mena aukſtumu manas meeſas fajuta, tahn-
jubteliba nebiſa ſudufe).

Uf akmena grihdas quledams, isdsirdu da

schadas balsas runajam, es skaidri manu, la
mani rokabm aptausta. Peepefchi weena azē
man druzzin atdarahs, es redsu, ka esmu ana
tomijas sahle (libku greestawā), kur dauds stu-
dentu ap mani sapulzejušchees, winu starpo
daschu mibku weefibas beebri eerauau.

Newaru issazit, ko waitak sawâ firdi fajutu, waj bailes waj preeku. Nebiju wairs bes zetribas; wareja notiktees, ka manu likhi sahla graisit un es no graisischanas fahpehm sawua meesa spekhus atdabuju, jeb fagraisot es driktiltu nonahwets.

Schini azumirkli pamaniju, ka durvis atwehrohs un diwi zilweti eenahza, no kureem studenti likhs it ka ateaujtees. Es tiku at-

kal nestis un uš galba uslīkts. Kā jau faziņi weena ažs bija druzīji valam un es wareju redset, kas istabā notikabs. Es redseju, ka laudis tur nostabdīja fawadu rahmi jeb stabvuru, ja laħdes isuehma īposchu, leelu gelsi jeb ašmeni un to rahmi eelika. Es nopratu, ka tas bija Franzuschi bēndes zirvis, tā nosauzami gilotina; es dīrdeju Franzuschi walodā jautājam, waj Samjona kungs nu fahlfshot rāhdīt kā ar gilotinu noseedsnekkus Franzijā noteefsā. Nu es wifū sapratu. Rāhdas deenas eeprek-sku sekmā or korkoni fassliem, es dāhviu dūr-

ſchu, eekam ar tarhoni jaſlunu, es dabuju dīr
det, ka Anglu waldiba ataizmajusē Parishes bend
Samfonu, lai tas vee lahda lihka usrahdot
ka noteefajums ar gilotinu iſdarams, jo Anglu
waldiba gribēja pahleezinatees, wai nedere
ſchabdu bendes riħku isleetat Anglija.

Dīrdeju, ka mani jeb manu līkki gilotīnei
celiks un man galwu ismehginajschanas pēh
nozirtihs.

Nahza breefniigais brihdis, kur mani pažebli
un grībeja valabān eelikti gilotinā — tē, šchin
ſchauſchaligā ozumirkli es eekleedsoš. Man
kleedseens bija laikam bijis breefniigs, to redzej
no tam, ka wiſi klahtēſofhee fabibhjuſchees fa
rahwahs.

Klahtefochsee profesori nospreeda laist elektrijsas straumi jaur manahm meesahm, kura nerwus spēhzigi satrīhjina. Utneša elektrijas mašini, laida elektrijas spēhreenu pirmo reis — manu azu preelschā ūbinaja kā tuhstoſcheem si-

beneem, bet manas meeſas nekuſtejahs, neween lozelliſ neparaustijahs; laida otru jo ſtiprak ſpehreenu — wiſi mani nerwi (zibpſlas) notrih jeja ka wijolu ſtihgas, es peezehlös ſtahwu, bet tublit ſaſchtulu ſehdus, manas azis plati atwekrahſ, bet nekuſtejahs. Mani draugi pehtidam us mani luhkojahs, waj kahdu dſihwibaſ ſihupee manis nepamanitu, bet dſihwiba nekur nerahdiyahs, jo ta nebija nekahda dſihwibaſ ſihmeka biju ſtahwu peezehlees un azis atplehtis, falihkeem elektrijas ſtraumi uſlaifch, tad wini naween peezehlahſ, bet pat kahdus ſolus apfah ſtaiga un rokabm dausahſ.

Kehrahs pee heidsamā līhdseffa: nodedsinaj
dselsi baltu un peelika man pee kahju apalſcha.
Tahs fahpes bija breeſmigas, es tahs newarej
iszoest, mani lozelli fahka rauslītees, ſpehls atla
meeſas bija eeradees, es biju pilnigi atdſihwi
nats. Alſtahtijis Schauſhalu Ing a.

Woln Schihdi Amerikà

Kahda Polu awise pasneeds par Polu Schildeem, kas Amerikā us dsihwi nometuschees, platschakas sinas, kuras ihsumā fanemtas, ari „Majjas Beesa“ lafitajeem atstahstisim. Minetawises sinotajs, us Schihdu usturefchanos Amerikā sibmedamees raksta tā:

Desmit gadu laikā, ko Amerikā satiktees ar Polu Schi-

deem, tas tur us dsihwi bija nometuschees. Schahdā satilshchanā ar mineteem Schihdeem man pehz pateefibas jaleezina, ka es ne no weena ne-efimu fizis apfrahpts, tapehz eraugu par sawu pee-nahkumu, sché par wiineem peesprauft kahdus wahrdus.

Nu Yorkas vilsehtā ir fastahjuschaħħas dauds labdarisħanas beedribu ar to noluhku, lai wa-retu palihdset un padomu dot ajszelotajeem, kas no Eiropas atzelojuschi u Ameriku, tur gribedami u dñiħwi nominees. Stark fchahdahm labdarisħanas beedribahm ari atronahs Schihdu labdarisħanas beedribiba. Schihs beedribas lo-zejki aprauga wiſus kugus, kas no Eiropas ar ajszelotajeem atbraukuschi, wajt tur pulka ne-at-trodotees kahdi Schihdi. Schos wini uem fa-wa apklopſchand, teem isprafidam, kuxam deesgħan naudas preekſu nodibinajamas dñiħwes Amerikā, un kuxam atkal naudas trubkst, lai waretu pats ar saweem libdsekkem few eetaisit dñiħwi. Tahdu Schihdu naw dauds, kam paſħam deesgħan nau-das, jeb kas maħk kahdu amatu, teem wini drabs weetax apgħażda; bet pa leelakai dakki f'hee atnahluschi Schihdin ir-tahdi, kam nekahda uſturas liħdsxha naw, pat laba apgehrba trubkst; wini ir-nabadvi gehrbuschees, gitam til kantari mugurā un kas pee tam jo behdigali, ir-tas, ka-wini nekahdu amatu naw mabżijschees un wineem wajadfigas drofċibas un duħſħas trubkst. Mi-fchahdeem noplukuscheem un neprashu Schihdin-neem minetaj labdarisħanas beedribai ir-piñnas rokas darba. Kad beedribas agenti fchahdus Schihdin u sħu luga atradu u npar minn dñiħwes għażju għalli eejja apklau finnajus-schees, tad-wini tos aistwed u fuu beedribas mahju u tur panihluschi leek kreetni nomagħat, ijsukat, peenahkanti apgehrbit un pa-ebdinat. Kad tas ir-notiġi, tad-teem fahf mahżiż kahdu amatu, ko drisxi u weegli war-eemahzżees, par-peemehru glaħsnekk amatu. Glaha nekkla amatu war-ahtri eemahzżees. Kad nu Schihdin is-għażi kahħi amatu eemahzżees un no beedribas dabu ġi waġadfigo amata riħlus, tad-winsħi fahf fuu glaħsnekk darbu strahdat. Bekka gan naw leela, tomeħr winsħi til dauds nopolna, fuu ar fuu dñiħwi u preekſu wilginat, tur-klaht ari tahds Schihdin is-jaw no masahm deenahm eeradis taupiġi dñiħwot un ja-wajadfig, pu fadu mirt. Kad winsħi kahdus nichnej schu strahdajis, tad-winsħi jaw kahdus dolarus ee-kraħji (Schihdam tħadda daba: lai zil mas pelna, tomeħr drużjini atlizina) un winam fahf duħ-sħa rastees, winsħi ir-kapitalists. Amerikā, ih-paschi Seemelu Amerikas brihiwalisti meħħi t-tħalli: Tas-darbs, kas preekſu Amerikaneesħo deesgħan pelnas ne-atmet, weħl deesgħan labs preekſu Wahzeesħha, kas Amerikā u dñiħwi nominees, bet tas-darbs, kas preekſu Wahzeesħha wair-deesgħan pelnas ne-atmet, weħl arveenu deesgħan labs preekſu Schihda u ar kahdu darbu Schihdan wairi nepeeteek, ar to weħl Kibneetis pilna meerā. Tahħad buhħ-čhanu Polu Schihds, kas fuu dñiħw ten-ċeċċa Poliċja daudskahrt bija par naftu un għieen eed-dñiħwotajeem par gruhtumu, Amerikā weħl de-tiġi lozejkis tureenes fad-dñiħw.

Kad Schihds, druzin glahsneela darbu eemah-
zijees un scho amatu strahdadams, kahdus pahr-
desmit dolarus ir ectaupijees, tad winisch no-eet
pee minetahs Schihdu labdarischanas beedribas
un tur eemakfa 14 dolarus. Kad winisch 15
dolarus eemakfajis, tad winisch no beedribas da-
buhn par 30 bolareem prezess, proti: adatas,
lentes, dseedsinus, pastes papibri, tehrauda spal-
was, sibmulus, schkehres, naschus, sprahdsites
u. t. pr. Ar schihm prezhem winisch ussahl

Kulnescha tirgofchanu, pa tureenä mischahm un mahjahm us semehm apkahrt staigadams. Kad Schihds pee tirgofchanas kijis, tad tublit parahdahs wina daba, winsch ir meistars tirgofchanä. Kad Schihds us parahdu dabutahs prezses beedribai atlibdsinajis, tad winsch atkal jaunas prezses dabuhn us parahdu, bet jaw wairak. Kad laizinu ta tirgojees un arweenu wairak naudas eekrabjees, Schihds atstabi kulnescha amatu un ectaifa few bodi, muhsu Schihdinsch nu ir laufmanis, tirgotajs. Ziti Schihdi atkal ta dara: kad wini ar kulnescha tirgofchanu few druzinxu naudas eepelnijuschees, tad wini few eegahda ratus un firgu un nu braufschus pa semehm apkahrt brauka, fawas prezses pahrodami.

Ja nu tahdi Schihdi gadahs, kas nederig preefch kahda amata ismabzi chanois, tad bee-driba tos nostahda us eelas stuhreem un teem eedod druzinxu zigaru preefch tirgofchanas, lai us schahdu wihsi few druzinxu naudas nopolna.

Pa to desmit gadu laiku, kamehr es Amerikä dschwoju, es newenu Schihdu neredseju nabadsibä un truhzibä jeb ari kahdu deedejam, ka simteem Schihdus reds Polijö. Us Ameriku atmazis Schihds arweenu sin laut ka iskultees un pee pahrtikas nahst. Gefahkumä winam palibds tureenes Schihdu labdarishanas beedribas, wehlak winsch pats us preefch teek. Schihds, tur nonahzis, drihs eemahzahs par Angliski, lai gan scho walodu winsch nekad lahgi ne eemahzahs, tomehr arweenu til dauds mahl, zit winam preefch tirgofchanas wajaga.

Behz manahm domahm preefch Polu Schihdeem ir Amerika ta ihsta seme, kur wini ziteem zilwekeem naw par postu.

B—1.

Kumelu andsinoschana.

Lehwei behz dsemdeschanas tublit nedriksit dot par dauds spbzigas baribas, kas pa bischlim tilai pawairojama. Pirmä 4 deenä jadod labs feens un apflapinatas slijas waj milti, wiertejamee meeschu milti. Behzak wajaga dot labas ausas, labu feenu un tihrus ausu falmus. Ja lehwei par mas sihdala, tad libds ar au-sahm dodami ari wehl meeschu milti. Katra aktra baribas pahrmaina naw laba. Pahru nedelu behz dsemdeschanas lehwi atkal war nemt pee weegla darba, par dauds ilgi tilai to ne-wajaga atschirk no kumela. Gefahkumä tai ik pa trihs stundahm japeelaisch kumelch, lai scho pahrididatu. Pee tam tomehr us to ihpachji jaluhko, ka lehwe naw aopublejufrees un fasivihdui, un ka kumelch tad netop peelaists fibst. Kumelch paturams stalli; tilai wajaga ruhpetees, ka tanä valizis, kahdu wihsi newar tilt klahde. Behz kahdeem mehnescheem ari jaw kumelch eefahl baudit scenu. Ja lehwe ar kumelu eet gands, tad us to ja-ismellä faufas weetas. Aukstā un leetainä laikä, ka ari kad stipra rasa waj farma, mahte ar behnu patrami stalli. Ir ganos eedamai lehwei jadabuhu wehl faufa bariba ar ausahm. 3—4 mehneschehu wezs kumelch atschirkams. Atschirkchanai wajaga notikt pomasm, ne peepeschi. Ja lehwei wehl papilnam peena, tad tesmens wairak reisu deenä noslavzans un drusku ar brandwihnu eerihwejams. Kad tesmens behz atschirkchanas nemahs pompt, tad wajaga to issflaukt un turet pah garaineem, kas attihstahs is kahdu sem pawebderes nolikta trauka ar karstu uhdeni, tamlibds ari lehwi mehneni pajah waj pawadat. War ari tesmeni kahdas reisas deenä eeswaaidit ar zuhku taukeem, lai peens dabun isdalites. Pee tam lehwe knapki ehdimama. Kumela pu-

zechanu or kahdm weenreis deenä nebuhs aif-kawet. Ja kumelu utis apstahtu, tad wehl jo ruhpigaki jopuzé un gnihdu weetas jamasga ar nowahritu tabakas uhdeni. Behz atschirkchanas kumelam jadod laba bariba, labs feens, fihkas elkeles ar ausahm. Gefahkot jadod 1 mahrzina, tad 2 mahrzinä ausu par deenu un 4—5 mahrzinä feena, wehlak 3 mahrz. ausu un 6—8—10 mahrzinu feena. Saufu plawu feens kumelam ik reis derigals neka abbolina feens. Loti kupli audis abbolinsch, fawahlts bes ka leetu dabujis, lai gan teizams, tomehr behz pedschwojuma eenahscheem jo wairak par zeblonu neka tahds abbolinsch, kas pee fawahfchanas aplibjis un tahdä wihsi tad drusku saudejis no fawa baribas spchka. Tilkpat nederigs israhdiyes feens no sahles, kas preefch feedu laika plauta. Kumelam tillab seemä ka wafara pee jaula goifa padanzoschanahs pa ahru loti wajadfiga. Pirmä dsjhwibas gadä ari loti derigi, kumelu stalli turet nepefeetu, kahda ruh-migä aifgalda. Otra gadä feens dobams pilnä mehrä, bet ausas japatnapina. Wafara kumelam wislabaki klahjabs gands. Behz kahdas chdinaschanas kumelch padsirdinams ar tihru, seemä ne wihsi aukstü uhdeni. Smalci fakapati waj us maschinas fagresti burkani, ihpachi ruden, us pusi famaisiti ar ausahm un kahdu schnipfchki fahls kumelam pahreelu laba un weseliga bariba.

Kumelch, ta fakot, jatura weenumehr tihrs, pareisi jasuka, jamasga un ar falmu kuschki waj ofu lupatu jatrin; no laika pa laikam ari derehs kumelam kahjas pagilat, eepafihstnat to ar apkalumu, slapejot ar ahmuru us naga. Wis-pahrigi wajadfigs ar kumelu no agrahm deenahm nodarbotees ar lehnprahbtu un apdomibu un apwaltet winu, ka netop mozits, kaitinats, fists, rihdits u. t. pr. Lai nagi paliktu wafeli, wajaga stallim buht faufam un ari ne par aufstu, ne par filtu. Treschä gadä ehrseleni no lehwhitehm favrup turami. Behz pirmahs sobu meschanas, t. i. ar 2½ gadeem, kumelch pa bischlim jaw ja-eeradina ar eemaulteem, apau-scheem un rihkeem un postarpam pecjuhdsams wezam fürgam blakus, lai jaw usfahk tahdä wihsi strahdat weeglus darbus. Behz treschä gadä kumelch jaw til tahlu eestiprojecs, ka to war bruhkst pee weeglas egeschanas, rulleschanas un ziteem semkopibas weegleem darbeem. Bet tad winsch ari pelnijs par deenu dabut fawas 3 libds 4 mahrzinä ausu. Pee tam wajaga ar to faudfigi apectees, ka nedabuhu nikus, v. p. ne-eeron kost, spert, rauslites u. t. pr. Tahds jauns lopinsch finams jamahza ar nopeetnibu, bet ari ar mihlestibu un apdomu. Behz behdigahs sobu meschanas 5 gadu wezumö fürgs pil-nigi isaudfis, un war nu strahdat jebkuru darbu. Chfeli, kas waislai nederigi, wislabaki treschä gadä ruhnam ieb derinami. (Alt.)

Ka uguns iszehlnsehs, naw finams.

Ka finams, beeschi iszelahs uguns, kuras iszehlnsehs-eemeslus nekad newar isdabut. Top gan schis un tas domats, schi un ta teorija usstahdita, bet ihsteni peerahdijumi par schahdu spreediumu ristigumu netop sadabuti.

Bet schihs leetas klahribai mehs dauds wairak tuvotumees, tad mehs taks wihsahrigi wal-dschahs domas, ka tilai aukstā filuma attihstahnas pee uguns iszehlnsehs ir wajadfiga, pawifam atmetum.

Dabas-finatinbas ir jaw fen peerahdijusches, ka pastahw ta nosaultais „latents“ (t. i. feets jeb paslehpis) filums, kas wihsi organiskas ma-

terijas atrodahs un peenehmigä brihdi it ahtä islauschahs; schi peerahdijahna laudim, kuri et dabas pebtischanu naw apraduschi, gan beh-nischfigi skanehs, bet is klahdra taifniba, ka pat tee polaru juhrä peldosches ledus-lauki tahdu paslehpit filum fatur, lai gan masakä mehrä, neka ziti kermen. Ka tahds jaw no muhschi geem laikeem paslehpis filums pastahw, war zaur gluschi prasteem, weenlahrscheem mehgi-najumeem peerahdit.

Kad schwejkahbe un uhdens top fajauks kopä, tad isdabu aufstumu, un kad uhdens us „neloscheteem“ kahleem top leets, tad iszelahs intensivs (t. i. eekchigij strahdajoschs) karstums. Libdsigä wihsi top ta nosaultais dselses-nitrat zaur salpeterkahbes, dselses ar uhdena fajaukschanu, kas behz kahdahm sekundehm top leti karsts (fautochbs), isstrahdats. Is scheem per wedumeem redsam, ka karstums salpeteri, uhdeni, kalkös un dselses atrodahs. Kamehr schis karstums pastahw feets jeb paslehpis, tamehr tas muhsu prakteem paleek nefamanams; bet mehs to waran katu azumirlli atrafit un tam lilt darbotees. Pee kihmifli fajeltahs aifdegshanas ir attihstitee filuma un gaifmas grahdi, kahda mu ta islestatai substantschu jeb weelu, waj fahwes datu kahtra bijuse, gluschi daichabi. Par to atradumu, ka dselses, swinä, kapara, fudrabä un selts atrodahs fadedsinadams spchks, ir muhsu tagadejai finatnibai japatizahs. Skabekla faweenoschana ar kahdu zitu weelu jeb substanzi fajel aifween karstumu un zaur skabekloschanu (olsidaziju) top zeetu fastahwes dahu mafa pamaninata. Slawenais kihmikis Jaf-fons (Dschelfons) wairak reises malkas-ogli per filuma grahdeem (temperaturem) apakch fah-tedamahs weetas aifdegfinaja. Winsch lika galus no mitrahm malkas-ogleh, us zilindraschahs augschejo klahjumu, us kura tai paschä laika kahds bleka traufs ar uhdeni fahwes. Behz kahda laizina Jaksons nonehma ogles-gabalus no krahns un tos uslila us kahdu galdu un pamanija, ka tee gandrihs tai paschä azumirlli fahka kuehlot. Winsch tos tad uslila atkal us kahdu teleki jeb schihwi, un ne kuehloja aifweenu tahfak, kamehr tee heidsot pelnös pahrwehetijahs; bet uhdens bleka traufs us krahns nenahza pee fahfchanas. Sakau-fas ogles war sem finameem apstahleem weigli aifdegtees.

Brühnischfiga paschaisdegshanas preefch fab-deem gadeem notika Anglijä. Stipra deguma smaka tava peepeschi pee kahda fürgmatu matratfcha pamanita. Tas tava tublit usgreest un atrada, ka matratfcha pagatawotajs bij per-wihlis; jo matrazé tilai plahna fürgmatu kahtra atrodahs, bet wihsi zits pildijums is jehli lau-steemi kanejajeem un wehrkeem fastahweja — diwas substanzes jeb fastahwes-dalas, kuras ioti lehti zaur ekas jeb tauku peetikschanos aifdegahs. Tomehr schihs runä fahwoschä gadijumä aifdegshanas notika zaur meesas filumu no tahs personas, kas tai gultä guleja.

Sem libdsigeem apstahleem nesen Manschesträ kahds sojais aifdegahs. Zaur ismellefchanu atrada, ka tas pats ar taukaineem wilnas-oltrumeeim bij polsterets.

Siltuma grahds gandrihs kahra istabä ir angst deesgan pulveriseeretu sofforu aifdegfinat. — Ka brihscheem zaur teem kahda glahses-traufa konzentredameem faules-stareem top leetas aif-degsinatas, it ka zaur dedsinaamo speegeli, ir jaw beeschi notizis un wihsahrigi finams.

Behz leelaja uguns Dublines tules-namä (1863. g.) kahda ismellefchanas komisija ilgu

